

تدریس خصوصی و نیمه خصوصی زیست شناسی



مفهومی – ترکیبی

تکنیک تست زنی

کنکور – دبیرستان

۱۵ سال سابقه تدریس در مدارس و موسسات

دکتر مشرفی – ۰۹۰۵۸۶۶۳۳۶۳ (مدرس زیست شناسی)

۱. چند مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

«در بافت عصبی انسان، یاخته‌هایی که به تعداد بیشتری وجود دارند یاخته‌هایی که به تعداد کمتری وجود دارند»
الف) برخلاف - قادر به هدایت پیام عصبی در طول خود هستند.

ب) همانند - دارای انواع متعدد و گوناگونی هستند.

ج) برخلاف - می‌توانند به دور همه‌ی بخش‌های یاخته‌های عصبی بپیچند.

د) همانند - اکسیژن و مواد مغذی را از محیط زندگی خود دریافت می‌کنند.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲. هر زمان میزان اختلاف پتانسیل دو سوی غشای یاخته‌ی عصبی حسی ۳۰ میلی‌ولت باشد،
۱) کانال‌های دریچه‌دار سدیمی همانند کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی، برای لحظه‌ای بسته هستند.

۲) یون‌های پتاسیم در جهت شیب غلظت و در خلاف شیب غلظت، در حال جابه‌جا شدن هستند.

۳) بلافاصله، پتانسیل درون نوروں در محل پتانسیل عمل نسبت به بیرون آن شروع به کاهش یافتن می‌کند.

۴) بیشترین میزان اختلاف پتانسیل الکتریکی ممکن بین دو سوی غشای یاخته‌ی عصبی حسی دیده می‌شود.

۳. در دستگاه عصبی انسان، یاخته‌ی عصبی می‌تواند داشته‌باشد.
۱) رابط همانند یاخته‌ی عصبی حرکتی - چندین دندریت متصل به جسم یاخته‌ای

۲) رابط برخلاف یاخته‌ی عصبی حسی - آکسونی با انشعابات فراوان در انتهای خود

۳) حرکتی همانند یاخته‌ی عصبی رابط - همواره رشته‌های میلین‌دار در اطراف جسم سلولی

۴) حسی برخلاف یاخته‌ی عصبی حرکتی - در انتقال پیام عصبی به یک یاخته‌ی غیرعصبی نقش

۴. در هنگام فعالیت عصبی نوروں‌های مغز انسان سالم، هنگامی که مقدار اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سوی غشا

افزایش می‌یابد ... زمانی که مقدار اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سوی غشا کاهش می‌یابد
۱) همانند - یون‌های سدیم و پتاسیم، فقط در جهت شیب غلظت خود جابه‌جا می‌شوند.

۲) برخلاف - یون‌های سدیم، از طریق کانال‌های دریچه‌دار، در جهت شیب غلظت از یاخته خارج می‌شوند.

۳) همانند - یون‌های پتاسیم در جهت شیب غلظت خود از یاخته به مایع بین‌یاخته‌ای منتشر می‌شوند.

۴) برخلاف - خروج یون‌های پتاسیم از یاخته برخلاف ورود آن‌ها به یاخته مشاهده نمی‌شود.

۵. کدام عبارت در رابطه با غشای یک یاخته‌ی عصبی و فعالیت عصبی آن، به درستی بیان شده‌است؟
۱) هنگامی که یاخته‌ی عصبی فعالیت عصبی ندارد، مقدار یون‌ها در دو سوی غشای آن یکسان است.

۲) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا، حاصل مصرف انرژی زیستی توسط همه‌ی پروتئین‌های غشایی است.

۳) ممکن است نفوذپذیری غشا به نوعی یون واردشده به یاخته، بیشتر از سایر یون‌ها باشد.

۴) برای هدایت پیام عصبی، هم‌زمان در تمام طول آسه، تغییر نفوذپذیری رخ می‌دهد.

۶. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«در بخش منحنی پتانسیل عمل یاخته‌های عصبی، یون‌های سدیم یون‌های پتاسیم، می‌توانند از طریق

..... جابه‌جا شوند.»

الف) نزولی - همانند - پمپ سدیم-پتاسیم

ب) صعودی - برخلاف - کانال‌های یونی بدون دریچه

ج) نزولی - همانند - فراوان‌ترین مولکول‌های غشا

د) صعودی - برخلاف - کانال‌های یونی دریچه‌دار

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۱. در نوعی یاختهٔ عصبی حرکتی، هنگامی که اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشا است، به طور حتم

- ۱) صفر میلی‌ولت - یون سدیم از طریق نوعی کانال فاقد دریچه از یاخته خارج می‌شود.
- ۲) صفر میلی‌ولت - مقدار یون‌های سدیم در دو سوی غشا با یکدیگر برابر است.
- ۳) بیش از صفر میلی‌ولت - کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و پتاسیمی باز هستند.
- ۴) کمتر از صفر میلی‌ولت - بیرون غشا نسبت به داخل پتانسیل مثبت‌تر دارد.

۱۲. کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در نمودار اختلاف پتانسیل غشای نورون، در هنگامی که به طور حتم

- ۱) ورود پتاسیم به یاخته با پمپ سدیم - پتاسیم بیشتر می‌شود - ورود سدیم به یاخته صورت می‌گیرد.
- ۲) خروج سدیم از یاخته با پمپ سدیم - پتاسیم بیشتر می‌شود - ورود پتاسیم به یاخته صورت می‌گیرد.
- ۳) حداقل اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشا مشاهده می‌شود - پمپ سدیم - پتاسیم به حداکثر فعالیت خود می‌رسد.
- ۴) ورود پتاسیم به درون یاخته صورت می‌گیرد - ورود سدیم به یاخته به کمک کانال‌های نشستی صورت می‌گیرد.

۱۳. کدام گزینه عبارت زیر را به طور نادرستی تکمیل می‌کند؟

«یاخته‌هایی که در بیماری خودایمی ام‌اس مورد حملهٔ یاخته‌ی دستگاه ایمنی انسان قرار می‌گیرند

- ۱) در انجام اعمال انعکاسی در دستگاه عصبی انسان، نقش دارند.
- ۲) می‌توانند در ساختار رابط‌های سفیدرنگ ارتباط‌دهندهٔ بین دو نیمکرهٔ مخ یافت شوند.
- ۳) جزء یاخته‌های بافت عصبی هستند که نسبت به یون‌های مختلف نفوذناپذیر هستند.
- ۴) به کمک اندامک‌ها درون خود می‌توانند فسفولیپیدهای لازم برای ساخت غلاف میلین را تولید کنند.

۱۴. کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در غشای نورون، دریچه‌ی گروهی از کانال‌های دریچه‌دار در سمت غشای یاخته قرار دارد. به طور حتم، هرگاه

این کانال‌ها باشند

- ۱) خارجی - باز - بار الکتریکی دو سوی غشای یاخته‌ی عصبی متفاوت است.
- ۲) داخلی - باز - اختلاف پتانسیل دو سوی غشای یاخته به صفر نزدیک می‌شود.
- ۳) داخلی - بسته - یون‌های پتاسیم برخلاف شیب غلظت خود، از یاخته خارج می‌شوند.
- ۴) خارجی - بسته - یون‌های سدیم از طریق انتشار تسهیل‌شده به درون یاخته وارد می‌شوند.

۱۵. کدام گزینه، عبارت مقابل را به نادرستی تکمیل می‌کند؟ «در یک نورون، به دنبال می‌توان گفت

- ۱) بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی - میزان مصرف مولکول ATP افزایش پیدا می‌کند.
- ۲) فعالیت بیشتر پمپ‌های سدیم - پتاسیم - غلظت یون پتاسیم درون یاخته بیشتر از بیرون یاخته می‌باشد.
- ۳) باز شدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی - یون‌های سدیم همانند یون‌های پتاسیم، به یاخته وارد و از آن خارج می‌شوند.
- ۴) عدم فعالیت لحظه‌ای پمپ سدیم - پتاسیم بعد از پتانسیل عمل - مقدار اختلاف پتانسیل دو سوی غشا در حالت آرامش تغییر می‌کند.

۱۶. در یک نقطه‌ی خاص از غشای یک نورون، در پی بخشی از مراحل فعالیت این یاخته که مشاهده می‌شود،

فعالیت منجر به خواهد شد.

- ۱) بیشترین میزان مصرف ATP توسط پمپ سدیم - پتاسیم - پمپ سدیم - پتاسیم - ایجاد اختلاف پتانسیل آرامش
- ۲) بیشترین تعداد یون‌های بار مثبت در سیتوپلاسم - گروهی از کانال‌های یونی - کاهش اختلاف پتانسیل دو سوی غشا
- ۳) بیشترین غلظت یون‌های پتاسیم در مایع اطراف یاخته‌ی عصبی - کانال‌های نشستی - ورود یون‌های پتاسیم به سیتوپلاسم
- ۴) کمترین مقدار اختلاف پتانسیل الکتریکی در دو سوی غشا - بیشتر پمپ سدیم-پتاسیم - کاهش غلظت یون‌های سدیم در یاخته

۲۱. در دستگاه عصبی مرکزی یک انسان بالغ، می تواند توسط بخش مغز صورت گیرد.

- ۱) پردازش و تقویت اغلب اطلاعات حسی - پایین ترین
- ۲) دریافت هم‌زمان اطلاعات از همه‌ی بدن و پردازش آن - بزرگ‌ترین
- ۳) ارسال پیام جهت آغاز بسیاری از انعکاس‌های بدن - جلویی‌ترین
- ۴) هماهنگی فعالیت ماهیچه‌ها و حرکات بدن - عقبی‌ترین

۲۲. در انعکاس عقب‌کشیدن دست به هنگام برخورد با جسم داغ، هر نورونی که دارای باشد، به‌طور قطع

- ۱) همایه (سیناپس) با دو نورون دیگر - هدایت پیام را به صورت جهشی به سمت جسم یاخته‌ای انجام می‌دهد.
- ۲) جسم یاخته‌ای درون ماده‌ی خاکستری نخاع - دارای ارتباط زیستی با یاخته‌های نوروگلیا است.
- ۳) ارتباط با ماهیچه‌ی اسکلتی - هنگام بیماری مالتیپل اسکلروزیس دچار اختلال در عملکرد می‌شود.
- ۴) گره‌های رانویه در بخش دورکننده‌ی پیام از جسم یاخته خود - به دستگاه عصبی پیکری تعلق دارد.

۲۳. کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«بخشی از مغز انسان که است، معادل بخشی از مغز گوسفند می‌باشد که در طی بررسی بخش‌های»

- ۱) محل گرد هم آمدن اغلب اطلاعات حسی بدن - درونی، در جلوی بطن سوم مغز دیده می‌شود.
- ۲) در وسط نیمکره‌های مرکز تنظیم وضعیت بدن و تعادل - خارجی، از سطح پشتی قابل مشاهده است.
- ۳) دارای برجستگی‌های چهارگانه - خارجی، از سطحی قابل مشاهده است که کیاسمای بینایی دیده می‌شود.
- ۴) شامل رشته‌های عصبی مؤثر در اتصال دو نیمکره مخ به هم - درونی، هر کدام بدون ایجاد برش‌های طولی قابل مشاهده هستند.

۲۴. کدام گزینه، عبارت زیر را به‌طور مناسب کامل می‌کند؟

«به‌طور معمول، دارای یک طناب عصبی است که»

- ۱) پلاناریا - در پیکر خود - به همراه دو گره عصبی موجود در سر، دستگاه عصبی مرکزی را تشکیل می‌دهند.
- ۲) سفره‌ماهی - پشتی - درون سوراخ مهره‌های استخوانی قرار گرفته و از آن محافظت می‌شود.
- ۳) مگس - پشتی - در هر بند از بدن خود، دارای یک گره عصبی در ساختار آن می‌باشد.
- ۴) مورچه - شکمی - یاخته‌های آن در تنظیم فعالیت ماهیچه‌های بدن نقش دارند.

۲۵. در صورت تزریق داروی مهارکننده‌ی اعصاب پادهم‌حس (پاراسمپاتیک) در بدن انسان سالم، در فرد مورد نظر

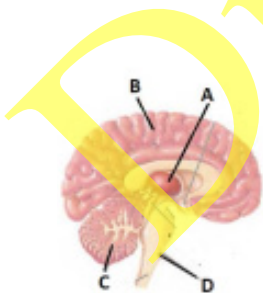
به‌طور معمول و روی می‌دهد.

- ۱) افزایش مصرف ATP در یاخته‌های ماهیچه‌ای دیافراگم - تنگی مردمک
- ۲) گشاد شدن مردمک - کم‌شدن فاصله‌ی دو موج P متوالی در نوار قلب
- ۳) افزایش حرکات کرمی معده - کاهش ترشحات یاخته‌های کبد
- ۴) افزایش برون‌ده قلب - افزایش ترشح بی‌کربنات از لوزالمعده

۲۶. با توجه به شکل زیر، کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«بخش در مغز انسان سالم، معادل بخش یا بخش‌هایی در مغز است که»

- ۱) B - ماهی - توسط خون روشن انشعابات از سرخرگ پشتی بدن ماهی تغذیه می‌شود.
- ۲) A - گوسفند - در جلوی بطن سوم، توسط یک رابط به هم متصل هستند.
- ۳) D - ماهی - در جلوی مخچه قرار دارد و با لوب‌های بینایی مرز مشترک دارد.
- ۴) C - گوسفند - بلافاصله در بخش عقبی برجستگی‌های چهارگانه ساقه‌ی مغز است.



۳۱. چند مورد فقط در رابطه با گروهی از انعکاس‌ها در انسان صحیح است؟
الف) به کمک همایه‌های درون نخاع، کنترل می‌شوند.

ب) ممکن است توسط رشته‌های عصبی دستگاه عصبی خودمختار کنترل شوند.

ج) به واسطه‌ی ناقل‌های عصبی ذخیره‌شده در ریزکیسه‌ها انجام می‌شوند.

د) بدون ایجاد پیام عصبی در یاخته‌های عصبی حسی آغاز می‌شوند.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۳۲. کدام عبارت، درباره‌ی هر قسمتی از دستگاه عصبی محیطی که به صورت غیرارادی کنترل می‌شود، درست است؟

۱) فعالیت ماهیچه‌های صاف، ماهیچه‌های قلبی و غده‌ها را به صورت ناآگاهانه تنظیم می‌کند و همیشه فعال است.

۲) در اضطراب با افزایش فشارخون و ضربان قلب جریان خون را به سمت ماهیچه‌های اسکلتی و قلبی هدایت می‌کند.

۳) هر عصب موجود در این قسمت، مجموعه‌ای از رشته‌های عصبی است که درون بافت پیوندی متراکم قرار گرفته‌است.

۴) عصب‌های این قسمت از ریشه‌ی شکمی نخاع خارج شده و سبب تنظیم عملکرد ماهیچه‌ها به شکل ارادی و غیرارادی می‌شوند.

۳۳. در هر نیمکره‌ی مخ انسان، لوب و با لوب دیگر مرز مشترک دارد.

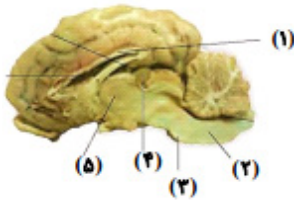
۱) پس‌سری، در پردازش اطلاعات بینایی نقش دارد - سه

۲) گیجگاهی، در ارتباط با شیار بین دو نیمکره نمی‌باشد - دو

۳) پیشانی، بزرگ‌ترین لوب مخ می‌باشد - دو

۴) آهیانه، کوچک‌ترین لوب مخ می‌باشد - سه

۳۴. با توجه به شکل روبه‌رو، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«بخش شماره‌ی معادل بخشی از مغز انسان است که قطعاً دارد.»



۱) ۵ - بالای قسمتی قرار دارد که همانند بخش شماره‌ی ۴، توانایی تولید پیک شیمیایی

۲) ۳ - برخلاف بخش شماره‌ی ۲، در تمام انقباض ماهیچه‌های مؤثر در عمل دم نقش

۳) ۱ - شامل رشته‌های میلیون‌داری است که به مقدار زیاد در بخش داخلی نخاع وجود

۴) ۲ - در تنظیم زنش‌های قلب، تنظیم دمای بدن و فشارخون نقش

۳۵. در تشریح مغز گوسفند، پس از ایجاد برشی طولی در رابط سه‌گوش، ساختارهایی بلافاصله در زیر آن مشاهده می‌شود. کدام گزینه در رابطه با این ساختارها درست است؟

۱) برجستگی‌هایی متعلق به بخشی از ساقه‌ی مغز هستند که در فعالیت‌هایی مثل شنوایی و بینایی نقش دارند.

۲) در ساختار خود دارای شبکه‌های مویرگی هستند که مایع مغزی - نخاعی را ترشح می‌کنند.

۳) دو عدد هستند که با رابطی به هم متصل‌اند و محل پردازش اولیه‌ی اغلب اطلاعات حسی هستند.

۴) مانند رابط سه‌گوش، سفیدرنگ بوده و ارتباط میان دو نیم‌کره‌ی مخ را برقرار می‌کنند.

۳۶. در مورد بخش‌های اصلی مغز انسان، کدام گزینه می‌تواند عبارت زیر را به درستی تکمیل کند؟
«بخشی که در بخش قرار دارد، می‌تواند در نقش داشته‌باشد.»

۱) بالای - تنظیم‌کننده‌ی تنفس و ترشح بزاق - جمع‌آوری و پردازش اغلب پیام‌های حسی ورودی به مغز

۲) جلوی - هماهنگ‌کننده‌ی حرکات بدن - تنظیم میزان فعالیت یاخته‌های میوکارد برخلاف تنظیم فشارخون

۳) عقب - دخیل در تنظیم ترشح اشک - هماهنگی فعالیت‌های ماهیچه‌ها به کمک مغز و نخاع

۴) پایین - تقویت‌کننده‌ی اطلاعات حسی - کنترل میزان نیاز بدن برای آب ورودی به بدن



تدریس تضمینی زیست کنکور

جزوات کامل و جامع زیست شناسی

تدریس زیست شناسی

کنکور، تقویت، المپیاد و تیزهوشان

♦ حل انواع تست خطی، مفهومی و ترکیبی

♦ جزوات به روزرسانی شده ویژه کنکور هر سال

۰۹۰۵۱۶۶۳۳۶۳



خصوصی، نیمه خصوصی و گروهی

با پانزده سال سابقه تدریس حرفه ای زیست شناسی در مدارس و آموزشگاه ها

دکتر مشرفی

دانش آموخته دانشگاه تهران

۱. گزینه‌ی «۲» در بافت عصبی یاخته‌های پشتیبان (نوروگلیا) به تعداد بیشتر و یاخته‌های عصبی (نورون) به تعداد کمتر وجود دارند. موارد «الف» و «ج» عبارت را به نادرستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

- الف** یاخته‌های پشتیبان (نوروگلیا) قادر به هدایت پیام عصبی در طول خود نیستند.
- ب** یاخته‌های پشتیبان (نوروگلیا) دارای انواع متعدد و گوناگون هستند. یاخته‌های عصبی نیز دارای انواع متعدد و گوناگونی هستند که شامل یاخته‌های عصبی حسی، رابط و حرکتی‌اند.
- ج** گروهی از یاخته‌های پشتیبان قادرند به دور برخی از رشته‌های عصبی بپیچند. (مثلاً نمی‌توانند دور جسم یاخته‌ای بپیچند).
- د** یاخته‌های بافت عصبی، اکسیژن و مواد مغذی را از محیط زندگی خود (مایع بین یاخته‌ای) می‌گیرند.

۲. گزینه‌ی «۲» با توجه به منحنی پتانسیل عمل، میزان اختلاف پتانسیل در سه نقطه از نمودار به ۳۰ میلی‌ولت می‌رسد (یکی در مرحله‌ی بالارو، یکی در مرحله‌ی پایین‌رو و دیگری در قله منحنی). در هر سه نقطه کانال‌های نشستی و پمپ سدیم - پتاسیم در حال فعالیت هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** تنها در قله نمودار هر دو کانال دریچه‌دار سدیم و پتاسیمی برای لحظه‌ای بسته هستند.
- ۳** پس از قله نمودار، اختلاف پتانسیل داخل نسبت به خارج شروع به کم شدن می‌کند.
- ۴** بیشترین میزان اختلاف پتانسیل ممکن بین دو سوی غشای نورون، در پتانسیل آرامش (۷۰ میلی‌ولت) دیده می‌شود.

۳. گزینه‌ی «۱» در یاخته عصبی رابط و یاخته عصبی حرکتی چندین دندریت به جسم یاخته‌ای متصل‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲** هم در نورون حسی و هم در نورون رابط، آکسون در انتهای خود انشعاباتی دارد.
- ۳** هر سه نوع یاخته‌ی عصبی می‌توانند میلیون‌ها یا بدون میلیون باشند؛ منتهی در هیچ یاخته‌ی عصبی‌ای میلیون دور جسم سلولی را نپوشانده‌است.
- ۴** یاخته‌ی عصبی حرکتی می‌تواند پیام عصبی را به یاخته‌ی غیرعصبی منتقل کند.

۴. گزینه‌ی «۳» در مرحله بالاروی نمودار پتانسیل عمل یاخته‌های عصبی همانند مرحله پائین‌رو، یون‌های پتاسیم به علت وجود کانال‌های نشستی در جهت شیب غلظت از یاخته‌ی عصبی خارج می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** علت نادرستی این گزینه وجود کلمه «فقط» می‌باشد؛ زیرا یون‌های سدیم و پتاسیم به وسیله‌ی پمپ سدیم - پتاسیم برخلاف شیب غلظت جابه‌جا می‌شوند.
- ۲** یون‌های سدیم از طریق کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، به درون یاخته وارد می‌شوند.
- ۴** دقت کنید در تمام بخش‌های فعالیت یک یاخته‌ی عصبی، یون‌های پتاسیم هم به درون یاخته وارد می‌شوند (از طریق پمپ سدیم - پتاسیم) و هم از یاخته خارج می‌شوند (از طریق کانال‌های نشستی).

۵. گزینه‌ی «۳» یون‌های سدیم توسط کانال‌های نشستی و دریچه‌دار و یون‌های پتاسیم نیز توسط پمپ سدیم-پتاسیم وارد یاخته می‌شوند. نفوذپذیری غشای نورون نسبت به یون پتاسیم بیشتر از یون سدیم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** وقتی یاخته‌ی عصبی فعالیت عصبی ندارد (حالت آرامش)، در دو سوی غشای آن اختلاف پتانسیلی در حدود ۷۰- میلی‌ولت برقرار است که به دلیل عدم برابری مقدار یون‌ها در دو سوی غشا است.

- ۲ اختلاف پتانسیل دو سوی غشای نورون، به دلیل فعالیت کانال‌های نشستی و دریچه‌دار و پمپ سدیم - پتاسیم است. در بین این سه نوع پروتئین، فقط پروتئین پمپ سدیم - پتاسیم، انرژی زیستی مصرف می‌کند.
- ۴ دقت کنید در طی هدایت پیام عصبی، پیام به صورت نقطه‌به‌نقطه (نه هم‌زمان در همه‌ی بخش‌های آسه) در طول رشته‌ی عصبی پیش می‌رود تا به انتهای رشته برسد.

۶. گزینه‌ی «۲» بررسی موارد:

- الف پمپ سدیم - پتاسیم همواره در طی فعالیت یک نورون فعال می‌باشد؛ در نتیجه همواره یون‌های سدیم و پتاسیم را در خلاف شیب غلظت آن‌ها جابه‌جا می‌کند. (درست)
- ب در طی فعالیت یک یاخته‌ی عصبی، کانال‌های نشستی همواره فعال هستند و یون‌ها را در جهت شیب غلظتشان جابه‌جا می‌کنند. (نادرست)
- ج انتشار یون‌های سدیم یا پتاسیم از نوع انتشار تسهیل‌شده است و از طریق پروتئین‌های غشایی صورت می‌گیرد. فراوان‌ترین مولکول‌های غشا فسفولیپیدها هستند. (نادرست)
- د در بخش صعودی منحنی پتانسیل عمل، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی فعال هستند. (درست)

۷. گزینه‌ی «۱» جسم یاخته‌ای بخشی از یاخته‌ی عصبی است که به دلیل داشتن هسته بیشترین اطلاعات زندگی یاخته (دنا) را در خود ذخیره کرده‌است.
- مطابق شکل ۱۰ فصل یک کتاب درسی ممکن است یک یاخته‌ی عصبی پیش‌همایه‌ای، پیام خود را به جسم یاخته‌ای عصبی دیگر منتقل کند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ دارینه بخشی از یاخته‌ی عصبی است که هدایت‌کننده‌ی پیام عصبی به جسم یاخته‌ای است. خروج مولکول‌های ناقل عصبی از پایانه‌ی آسه اتفاق می‌افتد.
- ۳ دقت کنید بلافاصله بعد از جسم یاخته‌ای، در محل اتصال آسه به جسم یاخته‌ای ممکن نیست غلاف میلین مشاهده شود و هدایت جهشی نیست. همچنین لزومی ندارد خود آسه در تمام یاخته‌های عصبی غلاف میلین داشته‌باشد؛ بنابراین هدایت در طول آسه لزوماً همه‌جا جهشی نیست.
- ۴ دارینه و آسه بخش‌هایی هستند که از جسم یاخته‌ای خارج شده‌اند. دارینه فقط توانایی هدایت پیام به جسم یاخته‌ای را دارد.
۸. گزینه‌ی «۴» همه‌ی موارد نادرست است.

بررسی موارد:

- الف کانال‌های سدیمی در غشای نورون دو نوع هستند: کانال‌های نشستی که همیشه بازند و کانال‌های دریچه‌دار که در زمان پتانسیل عمل باز می‌شوند.
- ب پایانه‌ی آکسونی غلاف میلین ندارد و ضمناً نورون رابط فاقد میلین است.
- ج ناقل عصبی در جسم یاخته‌های عصبی تولید و درون ریزکیسه‌ها ذخیره می‌شود؛ سپس در طول آکسون هدایت‌شده تا به پایانه‌ی آکسونی برسد.
- د دقت کنید که ناقل عصبی ممکن است یاخته‌ی پرسیپیناسی را تحریک یا مهار کند. ورود یون‌های سدیم به داخل یاخته، باعث تحریک یاخته می‌شود.

۹. گزینه‌ی «۱» انتقال فعال موجب افزایش اختلاف غلظت یون‌ها بین دو سوی غشا می‌شود و انتشار تسهیل‌شده موجب کاهش اختلاف غلظت یون‌ها بین دو سوی غشاء می‌شود. کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و کانال‌های نشستی در غشای یاخته موجب کاهش اختلاف غلظت یون سدیم می‌شوند. کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و کانال‌های نشستی در مرحله‌ی صعودی پتانسیل عمل موجب می‌شوند که اختلاف غلظت سدیم در دو سمت غشای یاخته کم شود. منتهی کانال نشستی فعالیتش را در هر زمانی انجام می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴ تنها پمپ سدیم - پتاسیم می‌تواند موجب افزایش اختلاف غلظت یون سدیم در دو سوی غشای یاخته شود. پمپ سدیم - پتاسیم در مرحله‌ی پس از پتانسیل عمل در بازگرداندن شیب غلظت یون‌های سدیم و پتاسیم به حالت آرامش نقش دارد. پمپ سدیم - پتاسیم همواره فعالیت دارد و دو نوع یون سدیم و پتاسیم را در خلاف جهت شیب غلظت با صرف انرژی جابه‌جا می‌کند. ۳ در مرحله‌ی نزولی پتانسیل عمل تنها کانال‌های نشستی موجب کاهش اختلاف غلظت یون سدیم بین دو سوی غشا می‌شوند. کانال‌های نشستی همواره در حال فعالیت‌اند و بدون مصرف انرژی ATP یون‌ها را در جهت شیب غلظت جابه‌جا می‌کنند.

۱۰. **گزینه‌ی «۳»** در پایان پتانسیل عمل فعالیت پمپ سدیم - پتاسیم بیشتر می‌شود. در این هنگام، یاخته دارای فعالیت عصبی نمی‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در هنگام آرامش و در هنگام بخش نزولی نمودار پتانسیل یاخته، نفوذپذیری غشا به پتاسیم بیش‌تر است. در هر دو حالت کانال‌های نشستی در غشا سبب ورود سدیم به درون یاخته می‌شوند. ۲ در هنگام آرامش ورود و خروج یون‌های سدیم و پتاسیم به کمک کانال‌های نشستی و همچنین پمپ سدیم - پتاسیم صورت می‌گیرد. ۴ سدیم چه در حالت آرامش و چه پتانسیل عمل به کمک کانال‌های نشستی از طریق تسهیل‌شده وارد یاخته می‌شود. در هنگام پتانسیل عمل امکان مشاهده‌ی تغییر نفوذپذیری غشای یاخته وجود دارد.

۱۱. **گزینه‌ی «۴»** در هنگامی که اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشا کمتر از صفر است بدین معنا می‌باشد که اختلاف پتانسیل میان درون و بیرون یاخته منفی می‌باشد؛ حال اگر این را برعکس نگاه کنیم، پتانسیل بیرون غشا نسبت به درون مثبت می‌شود؛ یعنی مثبت‌تر و بیش‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در هنگامی که اختلاف پتانسیل میان دو سوی غشا، صفر میلی‌ولت است یاخته در حال پتانسیل عمل است. در این حالت در نمودار پتانسیل، در حالت صعودی یون سدیم از طریق کانال دریچه‌دار به یاخته وارد و از طریق کانال نشستی وارد می‌شود. ۲ در پتانسیل صفر اختلاف پتانسیل میان مجموع یون‌های سدیم و پتاسیم دو سوی غشا برابر صفر می‌شود و نه صرفاً مقدار یون‌های سدیم در دو سوی غشا. اتفاقاً وقتی در هر نقطه‌ای (حتی قله‌ی پتانسیل عمل) کانال نشستی سدیمی سدیم را به داخل یاخته منتشر می‌کند، به این معنی است که در تمام نقاط غلظت سدیم در خارج از داخل بیش‌تر است. ۳ تنها در بخش صعودی نمودار، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و در بخش نزولی، کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی باز هستند.

۱۲. **گزینه‌ی «۳»** در پایان پتانسیل عمل، زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا به حداکثر خود می‌رسد، فعالیت بیش‌تر پمپ سدیم - پتاسیم صورت می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴ کانال‌های نشستی همواره فعال هستند. از طریق این کانال‌ها، یون‌های پتاسیم، خارج و یون‌های سدیم به درون یاخته‌ی عصبی وارد می‌شوند. ۲ در هر بار فعالیت پمپ سدیم-پتاسیم، سه یون سدیم از یاخته‌ی عصبی خارج و دو یون پتاسیم وارد آن می‌شوند.

۱۳. **گزینه‌ی «۳»** یاخته‌های پشتیبان میلیون‌ساز در دستگاه عصبی مرکزی (مغز و نخاع) در بیماری‌های ام‌اس مورد حمله‌ی دستگاه ایمنی قرار می‌گیرند. این یاخته‌ها مثل هر یاخته‌ی زنده‌ی دیگری کانال‌های پروتئینی دارند و نسبت به یون‌ها نفوذپذیر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ انعکاس‌های بدن انسان پاسخ‌های سریع و غیرارادی هستند. سلول‌های پشتیبان میلیون‌ساز در افزایش سرعت هدایت پیام عصبی نقش دارند؛ در نتیجه می‌توانند در انجام انعکاس‌های بدن انسان نیز نقش داشته‌باشند. ۲ غلاف میلین در ماده سفید دیده می‌شود. رابط‌های پینه‌ای و سه‌گوش جزئی از ماده سفید هستند. ۴ غلاف میلین از جنس غشا است و دارای فسفولیپید در ساختار خود می‌باشد.

۱۴. گزینه‌ی «۴» در غشای یاخته‌های عصبی پروتئین‌هایی کانالی به نام کانال‌های نشستی سدیمی و کانال‌های نشستی پتاسیمی وجود دارد که همواره (چه در پتانسیل عمل و چه در پتانسیل آرامش) یون‌های سدیم و پتاسیم را در جهت شیب غلظت خود و به روش انتشار تسهیل شده به ترتیب به درون یاخته و خارج یاخته منتقل می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- دریچه‌ی کانال‌های دریچه‌دار سدیمی در سمت خارجی غشای یاخته قرار دارد. هنگام بازبودن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا به صفر می‌رسد، بار الکتریکی دو سوی غشای یاخته با هم یکسان بوده و تفاوتی ندارد.
- دریچه‌ی کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی در سمت داخلی غشای یاخته قرار دارد. هنگامی که دریچه‌ی این کانال‌ها باز می‌باشد، ابتدا اختلاف پتانسیل دو سوی غشا به صفر نزدیک شده و سپس از آن فاصله گرفته تا به پتانسیل آرامش (۷۰- میلی‌ولت) برسد.
- یون‌های پتاسیم از طریق پمپ سدیم-پتاسیم و با استفاده از انرژی مولکول‌های ATP در خلاف جهت شیب غلظت خود به درون یاخته وارد می‌شوند.

۱۵. گزینه‌ی «۴» در یک نورون، با بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی، مقدار اختلاف پتانسیل دو سوی غشای نورون، حدود ۷۰- میلی‌ولت می‌باشد؛ اما میزان غلظت یون‌های سدیم و پتاسیم و شیب غلظت آن‌ها با حالت طبیعی متفاوت است. پس در صورت توقف فعالیت لحظه‌ای پمپ سدیم - پتاسیم، میزان اختلاف پتانسیل حالت آرامش همان ۷۰- میلی‌ولت است و تغییر نمی‌کند؛ بلکه شیب غلظت یون‌ها متفاوت است. توجه داشته باشید که در یاخته‌های عصبی همواره غلظت یون پتاسیم درون یاخته بیشتر از غلظت یون پتاسیم در خارج یاخته می‌باشد. از طرفی دقت کنید در یک نورون همواره (چه در زمان آرامش و چه در زمان پتانسیل عمل) یون‌های سدیم و پتاسیم هم به یاخته وارد می‌شوند و هم از یاخته خارج می‌شوند. این موضوع به علت وجود کانال‌های نشستی و پمپ سدیم - پتاسیم در غشای نورون می‌باشد.

۱۶. گزینه‌ی «۲» پس از ورود ناگهانی یون‌های سدیم به درون نورون و بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، بیشترین مقدار یون‌های بار مثبت در یاخته مشاهده می‌شود که بلافاصله پس از آن کانال‌های یونی دریچه‌دار پتاسیمی باز می‌شوند و با خروج یون‌های پتاسیم از نورون، اختلاف پتانسیل دو سوی غشای نورون مجدداً کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ایجاد اختلاف پتانسیل آرامش در سلول عصبی مربوط به کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی است.
- در پایان پتانسیل عمل، حداکثر غلظت یون‌های پتاسیم در مایع اطراف یاخته‌ی عصبی مشاهده می‌شود. کانال‌های نشستی همواره در خروج پتاسیم از یاخته‌ی عصبی نقش دارند.
- کمترین اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سوی غشا مربوط به زمانی است که اختلاف پتانسیل برابر صفر می‌باشد. در این زمان فعالیت بیش تر پمپ سدیم - پتاسیم مشاهده نمی‌شود.

۱۷. گزینه‌ی «۴» در صورت نقص در تولید ATP در نورون، به دلیل این که پمپ سدیم - پتاسیم در ایجاد اختلاف پتانسیل آرامش نقش دارد و انرژی نیز مصرف می‌کند، با اختلال در فرایند این پمپ اختلاف پتانسیل استراحت نیز تغییر خواهد کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- یون پتاسیم می‌تواند از طریق کانال نشستی بدون صرف انرژی از یاخته خارج شود و این عمل نیازی به مصرف ATP ندارد.
- خروج ناقل عصبی از یاخته احتیاج به مصرف ATP دارد و اتفاقاً با اختلال در تولید ATP، خروج ناقل عصبی کم تر خواهد شد.
- کانال‌های نشستی می‌توانند براساس شیب غلظت یون‌های سدیم و پتاسیم را از طریق غشا جابه‌جا کنند و این جابجایی به ATP نیازی ندارد.

۱۸. گزینه‌ی «۲» منظور صورت سؤال، یاخته‌های عصبی رابط می‌باشد.

بررسی موارد:

الف دقت کنید همه‌ی یاخته‌های عصبی (چه میلیون دار و چه بدون میلیون) توسط انواع دیگری از یاخته‌های پشتیبان (مانند یاخته‌های مؤثر در دفاع)، پشتیبانی و حمایت می‌شوند. (درست)

- ب** دقت کنید این یاخته‌ها، توانایی حفظ هم‌ایستایی محیط درون خود را دارند؛ نه محیط اطراف! حفظ هم‌ایستایی محیط اطراف، وظیفه‌ی نوعی یاخته‌ی پشتیبان است. (نادرست)
- ج** طبق توضیحات کتاب زیست‌شناسی ۱، یاخته‌های زنده‌ی هسته‌دار همگی دارای دنا هستند و دنا در این یاخته‌ها، کار یکسانی انجام می‌دهد. (درست)
- د** یاخته‌های عصبی رابط، سلول‌های زنده هستند و تحت تأثیر هورمون‌های تیروئیدی قرار دارند. (درست)

۱۹. گزینه‌ی «ا» فقط مورد «ج» عبارت را به درستی کامل می‌کند. مراکز نظارت بر فعالیت‌های بدن، مغز و نخاع هستند. در بافت عصبی، یاخته‌های عصبی (نورون) و غیرعصبی (پشتیبان) وجود دارد. به جز مورد «ج» سایر موارد برای یاخته‌های پشتیبان صادق نیست. دقت کنید در ساختار غشای یاخته‌ای سلول‌های بدن، پروتئین‌های دارای منفذ برای جابه‌جایی یون‌ها مشاهده می‌شوند.

۲۰. گزینه‌ی «ا» تمامی موارد به نادرستی بیان شده‌اند.
بررسی همه‌ی گزینه‌ها:

- الف** پس از انتقال پیام، مولکول‌های ناقل باقی‌مانده، باید از فضای سیناپسی تخلیه شوند تا از انتقال بیش از حد پیام جلوگیری و امکان انتقال پیام‌های جدید فراهم شود. این کار با جذب دوباره‌ی ناقل به یاخته‌ی پیش‌سیناپسی انجام می‌شود؛ یا این که آنزیم‌هایی ناقل عصبی را تجزیه می‌کنند. (رد مورد)
- ب** ممکن است یاخته‌ی پس‌سیناپسی، یاخته‌ای غیرعصبی باشد. (رد مورد)
- ج** ناقل عصبی فقط از پایانه‌های آکسونی خارج می‌شود؛ نه بخش‌های مختلف آکسون. (رد مورد)
- د** فقط در صورتی که ناقل عصبی از نوع تحریکی باشد، با باز شدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، یون‌های سدیم به درون یاخته سرازیر شده و پتانسیل عمل به راه می‌افتد. (رد مورد)

۲۱. گزینه‌ی «ب» نیمکره‌های مخ دریافت هم‌زمان اطلاعات از همه‌ی بدن و پردازش آن را برعهده دارند، فکر کنیم دیگه همه بدونیم که بزرگ‌ترین بخش مغز، مخ هستش!
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** خیلی تابلوه که پردازش و تقویت اغلب اطلاعات حسی، توسط تالاموس صورت می‌گیرد و پایین‌ترین بخش مغز بصل‌النخاع است.
- ۳** بصل‌النخاع ارسال پیام جهت آغاز بسیاری از انعکاس‌های بدن را انجام می‌دهد؛ جلویی‌ترین بخش مغز لوب پیشانی است.
- ۴** هماهنگی فعالیت ماهیچه‌ها و حرکات بدن توسط منخچه صورت می‌گیرد؛ در حالی که عقبی‌ترین بخش مغز، لوب پس‌سری است.

۲۲. گزینه‌ی «ب» یاخته‌های موجود در بافت عصبی شامل یاخته‌های عصبی (نورون‌ها) و یاخته‌های غیرعصبی (نوروگلیا یا پشتیبان) هستند. بعضی از این یاخته‌های نوروگلیا به تغذیه‌ی نورون‌ها و بعضی به حفاظت آن‌ها کمک می‌کنند. بعضی دیگر در پیرامون آکسون‌ها و دندریت‌ها می‌پیچند و آن‌ها را عایق می‌کنند؛ در نتیجه تمامی نورون‌ها با نوروگلیاها دارای ارتباط زیستی هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** در این فرایند نورون‌های حسی و رابط هرکدام با دو نورون دیگر سیناپس تشکیل می‌دهند؛ رشته‌ای که هدایت جریان عصبی را به سمت جسم یاخته انجام می‌دهد، دندریت است که در نورون رابط فاقد میلین بوده و هدایت جهشی در آن دیده نمی‌شود.
- ۳** نورون‌های حسی و حرکتی در ارتباط با ماهیچه‌های اسکلتی دوسر و سه‌سر هستند؛ هر دوی این نورون‌ها حداقل در یکی از رشته‌های خود دارای میلین هستند؛ اما توجه کنید در طی بیماری MS، میلین نورون‌های مغز و نخاع از بین می‌روند؛ این دو نورون حسی و حرکتی مربوط به دستگاه عصبی محیطی هستند، نه خود مغز و نخاع.
- ۴** بخش دورکننده‌ی پیام از جسم یاخته آکسون است. آکسون در نورون‌های حسی و حرکتی دارای گره رانویه است؛ اما توجه داشته‌باشید که نورون حسی جزو دستگاه عصبی پیکری نمی‌باشد.

۲۳. گزینه‌ی «د» دو نیمکره‌ی مخ با رشته‌های عصبی به هم متصل‌اند. رابط‌های سفیدرنگ به نام رابط پینه‌ای و سه‌گوش از این

رشته‌های عصبی‌اند. در مشاهده‌ی بخش‌های درونی مغز گوسفند، در حالی که نیمکره‌های مخ از هم فاصله دارند، اگر با نوک چاقوی جراحی، در جلوی رابط پینه‌ای، برش کم‌عمقی ایجاد کنیم و به آرامی فاصله‌ی نیمکره‌ها را بیش‌تر کنیم رابط سه‌گوش را در زیر رابط پینه‌ای مشاهده می‌کنیم. دو طرف این رابط‌ها، فضای بطن‌های ۱ و ۲ مغز و داخل آن‌ها، اجسام مخطط قرار دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ نهنج‌ها (تالاموس‌ها) محل پردازش اولیه و تقویت اطلاعات حسی هستند. اغلب پیام‌های حسی در تالاموس‌ها گرد هم می‌آیند تا به بخش‌های مربوط در قشر مخ، جهت پردازش نهایی فرستاده شوند؛ در طی مشاهده‌ی بخش درونی مغز گوسفند، در عقب تالاموس‌ها، بطن سوم دیده می‌شود.

۲ مخچه در پشت ساقه‌ی مغز قرار دارد و شامل دو نیم‌کره و بخشی به نام کرمینه در وسط آن‌هاست. این اندام مرکز تنظیم وضعیت بدن و تعادل آن است؛ طبق فعالیت تشریح مغز گوسفند، کرمینه‌ی مخچه در بررسی بخش‌های خارجی از سطح پشتی قابل مشاهده است.

۳ مغز میانی در بالای پل مغزی قرار دارد و یاخته‌های عصبی آن در فعالیت‌های مختلف از جمله شنوایی، بینایی و حرکت نقش دارند. برجستگی‌های چهارگانه بخشی از مغز میانی‌اند. در بررسی بخش‌های خارجی مغز گوسفند، مغز میانی و کیاسمای بینایی از سطح شکمی قابل مشاهده هستند.

۲۴. **گزینه‌ی «۴»** مورچه نوعی حشره است. مغز حشرات از چند گره به هم جوش خورده تشکیل شده است. یک طناب عصبی شکمی دارد که در طول بدن جانور کشیده شده است و در هر بند از بدن، یک گره عصبی دارد. هر گره فعالیت ماهیچه‌های آن بند را تنظیم می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در پلاناریا دو گره عصبی در سر جانور، مغز را تشکیل داده‌اند. دو طناب عصبی متصل به مغز که در طول بدن جانور کشیده شده‌اند، با رشته‌هایی به هم متصل‌اند و ساختار نردبان‌مانندی را ایجاد می‌کنند. این مجموعه بخش مرکزی دستگاه عصبی جانور است.

۲ سفره‌ماهی نوعی ماهی غضروفی و از مهره‌داران است. مهره‌داران دارای یک طناب عصبی پشتی هستند که درون سوراخ‌های مهره‌ها قرار گرفته است؛ اما دقت داشته باشید که جنس این مهره‌ها در سفره‌ماهی از جنس غضروف است، نه استخوان.

۳ مگس نوعی حشره است. طناب عصبی حشرات شکمی است.

۲۵. **گزینه‌ی «۲»** در صورت مهار اعصاب پادهم‌حس (پاراسمپاتیک) در یک فرد معمولاً فعالیت‌های گوارشی (حرکات کرمی معده و روده، ترشحات کبد (صفرا) و لوزالمعده) کاهش می‌یابد؛ اما تعداد تنفس و تعداد ضربان قلب افزایش می‌یابد. (افزایش برون‌ده قلب، کم‌شدن فاصله دو موج) همچنین مردمک نیز گشاد خواهد شد.

۲۶. **گزینه‌ی «۳»** دقت کنید مطابق شکل مغز ماهی، بصل‌النخاع با لوب‌های بینایی مرز مشترک ندارد.

۲۷. **گزینه‌ی «۳»** هیپوکامپ بخشی از سامانه‌ی لیمبیک است. سامانه‌ی لیمبیک با قشر مخ، تالاموس و هیپوتالاموس ارتباط دارد. (درستی گزینه‌ی «۳») تالاموس محل تقویت اطلاعات حسی است و اغلب اطلاعات حسی بدن وارد تالاموس می‌شوند. قشر مخ محل پردازش نهایی اطلاعات در مغز می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ آکسون یاخته‌های گیرنده‌ی بویایی در سقف حفره‌ی بینی بعد از خروج از بینی و ورود به مغز، وارد لوب بویایی می‌شود. همان‌طور که در شکل ۱۷ فصل ۱ زیست‌شناسی یازدهم می‌بینید، هیپوکامپ تماس مستقیم با لوب‌های بویایی ندارد. (نادرست)

۲ به یاد آوردن خاطرات ثبت‌شده در حافظه‌ی بلندمدت، وظیفه‌ی هیپوکامپ نیست و افرادی که دچار آسیب هیپوکامپ می‌شوند در به یاد آوردن خاطرات قبل از آسیب، مشکل چندانی ندارند. (نادرست)

۴ افرادی که دچار آسیب به هیپوکامپ شده‌اند، اطلاعات جدید را حداکثر فقط چند دقیقه می‌توانند در ذهن خود نگه‌دارند. (نادرست)

۲۸. **گزینه‌ی «۲»** جسم یاخته‌ای در یاخته‌های عصبی حرکتی اعصاب نخاعی و یاخته‌های عصبی رابط در ماده‌ی خاکستری نخاع

قرار دارد و بنابراین ناقل‌های عصبی خود را در ماده‌ی خاکستری نخاع می‌سازد. در این یاخته‌های عصبی، جسم یاخته‌ای که محل انجام بخش اعظم سوخت‌وساز یاخته می‌باشد، می‌تواند پیام عصبی را دریافت کند و دارای گیرنده‌ی ناقل عصبی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ نوروهای حرکتی ارتباط بین یاخته‌های حسی و حرکتی را فراهم نمی‌کنند.
- ۳ نوروهای رابط که فاقد غلاف میلین می‌باشند، در طول آکسون خود دارای کانال‌های دريچه‌دار پتاسیمی می‌باشند که در مسیر نقطه‌به‌نقطه‌ی پتانسیل عمل نقش دارد.
- ۴ تنها نوروهای حرکتی پیام‌های عصبی را از بخش مرکزی دستگاه عصبی به سوی اندام‌ها می‌برند.

۲۹. گزینه‌ی «۲» در ریشه‌ی پشتی اعصاب نخاعی، بخشی از دندریت، جسم یاخته‌ای و بخشی از آکسون مشاهده می‌شود. هم‌چنین ممکن است در اطراف این رشته‌های عصبی غلاف میلین مشاهده شود؛ در نتیجه یاخته‌های غیرعصبی نیز مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ در ریشه‌ی شکمی فقط آسه (ها) مشاهده می‌شود. دندریت در ریشه‌ی شکمی دیده نمی‌شود.
- ۳ جسم یاخته‌ای یاخته‌های عصبی حرکتی درون نخاع قرار دارند. در ریشه‌ی شکمی جسم یاخته‌ای مشاهده نمی‌شود.
- ۴ ریشه‌ی پشتی مربوط به بخش‌های یاخته‌ی عصبی حسی است.

۳۰. گزینه‌ی «۴» فضای بین پرده‌های مننژ را مایع مغزی - نخاعی پر کرده‌است که مانند یک ضربه‌گیر دستگاه عصبی مرکزی را در برابر ضربه حفاظت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ بخش پیشین مغز آسیب بیشتری را پیدا می‌کند و پس از آخرین مصرف کم‌ترین بهبودی را می‌یابد.
- ۲ دقت کنید سد خونی-مغزی مانع از ورود بسیاری از میکروب‌ها به مغز می‌شود.
- ۳ مطابق شکل روبرو ضخامت بخش خاکستری موجود در سطح خارجی، در تمام قسمت‌ها یکسان نمی‌باشد.



۳۱. گزینه‌ی «۲» موارد «الف» و «ب» صحیح‌اند.

بررسی موارد:

- الف نخاع مرکز برخی از انعکاس‌های بدن انسان است.
- ب گروهی از انعکاس‌ها توسط اعصاب خودمختار کنترل می‌شوند.
- ج دقت کنید این مورد برای همه‌ی انواع انعکاس‌ها صحیح است نه فقط گروهی از آن‌ها.
- د برای آغاز هر فرایند انعکاسی ایجاد پیام عصبی در نوروهای حسی (تحریک) الزامی است.

۳۲. گزینه‌ی «۳» بخش حرکتی دستگاه عصبی محیطی از دو بخش پیکری و خودمختار تشکیل شده‌است. هر دو قسمت دارای عملکرد غیرارادی هستند. هر عصب مجموعه‌ای از رشته‌های عصبی است که درون بافت پیوندی متراکم قرار گرفته‌است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ بخش پیکری دستگاه عصبی محیطی فعالیت غدد بدن را تنظیم نمی‌کند.
- ۲ فعالیت دستگاه عصبی پیکری برخلاف قسمت خودمختار در حالت اضطراب تغییری نمی‌کند.
- ۴ در قسمت‌های سر و گردن اعصاب محیطی از مغز جدا می‌شوند. آگه یادتون باشه تو دستگاه عصبی محیطی ۱۲ جفت عصب از مغز و ۳۱ جفت عصب از نخاع خارج می‌شود.

۳۳. گزینه‌ی «۳» طبق شکل کتاب درسی بزرگ‌ترین لوب، لوب پیشانی است و با دو لوب دیگر مرز مشترک دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ لوب پس‌سری، در پردازش اطلاعات بینایی نقش دارد و با دو لوب دیگر مرز مشترک دارد.
- ۲ لوب گیجگاهی، برخلاف سه لوب دیگر به شیار بین نیم‌کره‌ها دسترسی ندارد و با سه لوب دیگر مرز مشترک دارد.

۴ کوچک ترین لوب مخ، لوب گیجگاهی است (نه آهیانه).

۳۴. گزینه‌ی «۱» شماره‌ی ۱: رابط پینه‌ای، ۲: بصل النخاع، ۳: پل مغزی، ۴: اپی فیز، شماره‌ی ۵: تالاموس

بررسی گزینه‌ها:

۱ تالاموس بالای هیپوتالاموس قرار دارد. هیپوتالاموس همانند اپی فیز توانایی ترشح هورمون را دارد. (می دانیم که اپی فیز توانایی ترشح هورمون ملاتونین را دارد.)

۲ پل مغزی با اثر بر بصل النخاع در خاتمه دم نقش دارد. در ضمن ماهیچه‌های صاف دیواره نایژه و نایژک، با ارسال پیام عصبی به مرکز تنفس در بصل النخاع (به دنبال کشیدگی بیش از حد این ماهیچه‌ها) باعث توقف عمل دم می‌شود.

۳ رابط پینه‌ای شامل رشته‌های میلین دار است. بخش داخلی نخاع خاکستری رنگ است و شامل جسم یاخته‌ای یاخته‌های عصبی است. رابط‌های پینه‌ای و سه گوش، رابط‌های سفیدرنگی هستند که دو نیمکره مخ را به هم متصل می‌کنند.

۴ بصل النخاع در تنظیم دمای بدن نقش ندارد. هیپوتالاموس مرکز اصلی تنظیم دمای بدن است.

۳۵. گزینه‌ی «۳» در فعالیت تشریح مغز گوسفند، با ایجاد برش طولی در رابط سه گوش، در زیر آن تالاموس‌ها (۲ عدد) دیده می‌شوند که محل پردازش اولیه‌ی اغلب اطلاعات حسی بوده و توسط رابطی به هم وصل هستند که با کمترین فشار از هم جدا می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ اشاره به برجستگی‌های چهارگانه دارد که بخشی از مغز میانی بوده و در عقب اپی فیز دیده می‌شوند.

۲ این شبکه‌های مویرگی در بطن‌های ۱ و ۲ مغزی و دو طرف رابط‌های پینه‌ای و سه گوش دیده می‌شوند.

۳ منظور رابط پینه‌ای است. دقت کنید رابط سه گوش در زیر رابط پینه‌ای قرار دارد؛ نه برعکس.

۳۶. گزینه‌ی «۳» دقت کنید در صورت سؤال به بخش‌های اصلی مغز اشاره کرده‌است. بخش‌های اصلی مغز شامل مخ، مخچه و ساقه‌ی مغز است. بخش اصلی مغز که در شنوایی و بینایی نقش دارد، مغز میانی است. در عقب پل مغزی (مؤثر در تنظیم ترشح اشک)، مخچه قرار دارد که با دریافت بیوسته‌ی پیام از مغز، نخاع و گوش‌ها، فعالیت ماهیچه‌های بدن را هماهنگ می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ پل مغزی مسئول تنظیم تنفس و ترشح بزاق می‌باشد که جزء ساقه‌ی مغز است. جمع‌آوری و پردازش اغلب پیام‌های حسی ورودی به مغز بر عهده‌ی تالاموس است. تالاموس جزء بخش‌های اصلی مغز نیست.

۲ هماهنگ‌کننده‌ی حرکات بدن، مخچه است. جلوی مخچه، پل مغزی و بصل النخاع قرار دارد. بصل النخاع در تنظیم زنش قلب (فعالیت یاخته‌های میوکارد) و تنظیم فشارخون نقش دارد.

۴ بخش تقویت‌کننده‌ی پیام‌های حسی، تالاموس است. هیپوتالاموس پایین تر از تالاموس قرار دارد و در تنظیم تشنگی نقش دارد اما جزء بخش‌های اصلی مغز نیست.

۳۷. گزینه‌ی «۴» بررسی گزینه‌ها:

۱ دقت کنید که نخاع فقط تا دومین مهره کمری ادامه یافته‌است.

۲ داخلی ترین پرده‌ی مننژ دارای مویرگ‌های خونی پیوسته در ساختار خود می‌باشد که یاخته‌های پوششی آن به هم چسبیده‌اند و در بین آن‌ها منفذی وجود ندارد.

۳ در ساختار استخوان و پرده‌های مننژ رشته‌های کلاژن و کشسان مشاهده می‌شود.

۴ در نخاع داخلی ترین پرده‌ی مننژ در تماس با ماده‌ی سفید قرار دارد که محل قرارگیری رشته‌های میلین دار است.

۳۸. گزینه‌ی «۲» در اعتیاد به کوکائین اغلب قسمت‌های مغز آسیب می‌بینند؛ اما کمترین میزان بهبود متوجه قسمت‌های جلویی مغز و در قسمت لوب‌های پیشانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ حتی مصرف مقدار اندک الکل نیز بدن را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۳ الکل علاوه بر دوپامین، بر فعالیت انواعی از ناقل‌های عصبی تحریک‌کننده و بازدارنده تأثیر می‌گذارد.

۴ با توجه به شکل ۱۸ صفحه ۱۳، حتی پس از گذشت ۱۰۰ روز از آخرین مصرف کوکائین فعالیت مغز به حالت عادی و اولیه باز نمی‌گردد.

۳۹. گزینه‌ی «۳» بررسی موارد:

- الف در این مسیر همایه‌ی بین یاخته‌ی عصبی رابط و نورون حرکتی عضله‌ی سه‌سر بازو، مهاری است.
- ب در یاخته‌ی عصبی حسی، یاخته‌های عصبی رابط و یاخته‌های عصبی حرکتی نفوذپذیری غشا به یون‌ها تغییر کرده‌است. (ذکر این نکته لازم است که نفوذپذیری غشای نورون حرکتی سه‌سر بازو نیز تغییر کرده و نسبت به یون سدیم کم‌تر شده‌است).
- ج در ماده‌ی خاکستری هر ۵ یاخته‌ی عصبی مشاهده می‌شود.
- د در همایه‌ی بین یاخته‌ی عصبی حسی و یاخته‌های عصبی رابط، همایه‌ی بین یاخته‌های عصبی رابط و حرکتی دوسر بازو و بین یاخته‌ی عصبی حرکتی دوسر بازو و عضله‌ی دوسر بازو ناقل تحریکی آزاد می‌شود.

۴۰. گزینه‌ی «۳» در مغز ماهی، نیمکره‌های مخ اندازه‌ی کوچک‌تری از لوب‌های بینایی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ اپی‌فیز در سطح جلویی برجستگی‌های چهارگانه قرار دارد.
- ۲ هیدر مغز و سر ندارد.
- ۴ ملخ طناب عصبی پشتی ندارد.

090586663

تدریس خصوصی زیست شناسی

کنکوری و تست زنی

ویژه تمام پایه های دبیرستان

مدرس زیست شناسی: دکتر مشرفی



تدریس مفهومی،
موضوعی
و فصل به فصل
همراه با تکنیکهای
تست زنی

جزوه
نکته
تست

آموزش تمام
مباحث مهم
انسانی، جانوری،
گیاهی و ژنتیک

تلفن تماس

۰۹۰۵۸۶۶۳۳۶۳



جزوه کامل + تست



حداقل هزینه



حداکثر کیفیت



نکات ترکیبی